

การจัดสรรงบประมาณทางด้านสุขภาพจากส่วนกลางนั้น จะต้องยึดหลักความเสมอภาค บนพื้นฐานของควมมีประสิทธิภาพ และเช่นเดียวกันโรงพยาบาลทุกแห่งที่ได้รับการจัดสรร งบประมาณ จะต้องบริหารจัดการกับงบประมาณที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด จึงจำเป็นที่ภาครัฐ และโรงพยาบาลทุกแห่ง (ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข) จะต้อง เข้าใจและสามารถประยุกต์เครื่องมือ หรือตัวชี้วัดเชิงประสิทธิภาพต่างๆ เพื่อใช้ในการบริหาร จัดการ

วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้คือ (1) ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพทางเทคนิค (2) ศึกษาเพื่อวัดควมมีประสิทธิภาพจากขนาดการผลิตของโรงพยาบาลทั่วไปในสังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยการนำข้อมูลตัวแปรปัจจัยนำเข้า (งบประมาณ) และผลผลิต (ปริมาณบริการของโรงพยาบาล) ในปี 2550 ไปวิเคราะห์ด้วยเทคนิค Data Envelopment Analysis : DEA ซึ่งเป็นโปรแกรมคณิตศาสตร์เชิงเส้นที่ใช้วัดประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร ชนิดหนึ่ง

ผลการศึกษา พบว่า โรงพยาบาลทั่วไปที่ทำการศึกษามีประสิทธิภาพโดยรวม (Global Technical Efficiency) เฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 78.9 ซึ่งในจำนวนนี้มีโรงพยาบาลทั่วไปที่มี ประสิทธิภาพโดยรวม 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18.18 และมีประสิทธิภาพโดยรวม จากโรงพยาบาล ทั่วไปที่ทำการศึกษา และจากการศึกษาควมมีประสิทธิภาพจากเทคนิคการผลิต (Pure Technical Efficiency) พบว่า โรงพยาบาลทั่วไปที่ทำการศึกษา มีค่าประสิทธิภาพจากเทคนิคการ ผลิตเฉลี่ย เท่ากับ 0.827 นั้นหมายความว่าในภาพรวมแล้วโรงพยาบาลทั่วไปทุกแห่งสามารถลด การใช้ปัจจัยการผลิตลงได้อีกร้อยละ 17.3 เพื่อทำให้เกิดการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการศึกษาควมมีประสิทธิภาพด้านขนาด (Scale Efficiency) พบว่า โรงพยาบาลทั่วไป ที่ทำการศึกษา มีค่าประสิทธิภาพด้านขนาดเฉลี่ย เท่ากับ 0.952 นั้นหมายความว่าในภาพรวมแล้ว โรงพยาบาลทั่วไปทั้งหมดสามารถปรับขนาดการใช้ปัจจัยการผลิตอีกเพียง ร้อยละ 4.8 เพื่อทำให้ เกิดประสิทธิภาพทางเทคนิค

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพด้วยแบบจำลอง DEA สามารถนำไปใช้ปรับปรุงการบริหาร ปัจจัยการผลิต โดยการแนะนำให้เกิดความเหมาะสมมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับโรงพยาบาลที่มี ประสิทธิภาพในกลุ่มอ้างอิง โรงพยาบาลที่ยังขาดประสิทธิภาพสามารถศึกษาแนวทางการทำงาน ของโรงพยาบาลที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 1 ที่อยู่ในกลุ่มอ้างอิงเดียวกัน (Efficiency Reference Set) เนื่องจากโรงพยาบาลในกลุ่มอ้างอิงเดียวกัน (Peer Group) จะมีลักษณะการทำงาน (การใช้ ทรัพยากรการผลิต) ที่คล้ายคลึงกัน จึงสามารถนำมาอ้างอิงเปรียบเทียบหาข้อบกพร่องจากการ ดำเนินงานและกำหนดแนวนโยบาย หรือเป้าหมายการดำเนินงาน เพื่อให้โรงพยาบาลดังกล่าวมี ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นจนถึงระดับ “แนวหน้า”

Budget allocation for health services from the central government must be done on the principle of equality and with efficiency. Likewise, all hospitals with the allocated budgets need to manage the budgets efficiently in order to make the utmost use of them. It is, therefore, essential that all government sectors and hospitals (under the Office of the Permanent Secretary of Ministry of Public Health) understand the tools and the various efficiency indicators and can apply them in their management.

This study aimed to (1) study and compare technical efficiency values, and (2) measure the efficiency values from the production scales of hospitals under the Office of the Permanent Secretary of Ministry of Public Health (MOPH) with the variables of input (the budgets) and of productivity (hospital services) in 2008 analyzed by the Data Envelopment Analysis: DEA technique, a linear mathematical program used to evaluate the efficiency of organizations.

The findings revealed that the general hospitals in this study had the average Global Technical Efficiency value of 78.9%. Of these, 12 hospitals (18.18%) had Global Technical Efficiency. Regarding Pure Technical Efficiency, it was found that the general hospitals in this study had the average Pure Technical Efficiency value of 0.827. This had an implication that, on the whole, the general hospitals could reduce their use of production factors by 17.3% in order to make efficient use of the production factors. Regarding Scale Efficiency, it was found that the general hospitals in this study had the average Scale Efficiency value of 0.952. This had an implication that, on the whole, the general hospitals could adjust their scale regarding the use of production factors by 4.8% in order to reach technical efficiency.

An efficiency analysis using DEA can be used to improve upon the management of production factors. Suggestions can be made to increase the level of efficiency to make it comparable to that of the hospitals in the efficiency group. Hospitals lacking yet this efficiency can study the work guideline of the hospitals with the efficiency value of 1 within the same Efficiency Reference Set. This is because hospitals in the same Peer Group have similar work characteristics (the use of production resources). These can be compared and referred to in order to discover faulty areas in the work operations and in the setting of work policies and goals, and to increase the efficiency of the workplaces to make them become "leading" hospitals.